

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ Dhurakij Pundit University Students' Knowledge of the ASEAN Community

ธัญรัช วิภาตภูมิประเทศ¹

Thuntuch Viphatphumiprathes¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามคณะ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ชั้นปีที่ 1 คณะการบัญชี คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม และคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 260 คน ในภาคเรียนที่ 2/2556 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และ One-Way ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 38.1 มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ 9.92 (S.D.= 3.59) จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยภาพรวมแล้ว นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 มีความรู้พื้นฐานด้านการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน และด้านโครงสร้าง/กลไกการดำเนินงานของอาเซียน แต่ขาดความรู้ด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประชาคมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน และผลกระทบที่จะได้รับจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน และ 2) นักศึกษาต่างคณะกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

คำสำคัญ: ความรู้, ประชาคมอาเซียน, นักศึกษามหาวิทยาลัย

Abstract

The purposes of this research were 1) to survey the levels of knowledge of the ASEAN Community among Dhurakij Pundit University students; and 2) to compare their levels of knowledge of the ASEAN Community by classifying their faculties. The samples consisted of 260 first-year Dhurakij Pundit University students from the Faculties of Accountancy, Tourism and Hospitality, and Engineering in the second semester of the academic year 2013. Data was collected by using

---

¹ อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, E-mail: thuntuch.vip@dpu.ac.th

¹ Lecturer, Faculty of Arts, Dhurakij Pundit University, E-mail: thuntuch.vip@dpu.ac.th

the ASEAN Community knowledge test. Descriptive statistics and One-Way ANOVA were used to analyse the data collected.

The results found that: 1) The majority of the students (38.1%) had medium levels of knowledge of the ASEAN Community. Their mean score of knowledge was 9.92 (S.D.= 3.59) out of 20. Overall, the majority of the students (more than 50%) had basic knowledge of the ASEAN Community building process as well as structure and functions of ASEAN. However, the results showed the students' lack of knowledge in terms of ASEAN Political-Security Community, ASEAN Socio-Cultural Community, ASEAN Economic Community, Master Plan on ASEAN Connectivity, and impact of the ASEAN Community. 2) There was a statistically significant difference in students' levels of knowledge in different faculties (p -value < 0.001).

Keywords: Knowledge, ASEAN Community, Students

บทนำ

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations) หรือ อาเซียน (ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (The Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2510 โดยการริเริ่มของสมาชิกผู้ก่อตั้ง 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ในเวลาต่อมา ได้มีประเทศต่างๆ เข้าเป็นสมาชิกเพิ่มเติมได้แก่ บรูไน (เป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ.2527) เวียดนาม (วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ.2538) ลาว พม่า (วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2540) และกัมพูชา (วันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2542) ตามลำดับ การรวมตัวเป็นอาเซียนมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การเกษตร อุตสาหกรรม การคมนาคม รวมทั้งการยกระดับรายได้ความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อวางรากฐานความรุ่งเรืองให้กับอาเซียน (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2556)

ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่เต็มไปด้วยความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่มีการแข่งขันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประเทศสมาชิก

อาเซียนจึงเห็นพ้องกันที่จะกระชับความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพในการร่วมมือแก้ปัญหา ตลอดจนเพื่อสร้างความแข็งแกร่งและอำนาจต่อรองให้กับประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีความร่วมมือจัดตั้งเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี พ.ศ.2558 ซึ่งจะประกอบด้วย “ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” หรือ ASEAN Political-Security Community (APSC) “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หรือ ASEAN Economic Community (AEC) และ “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2556)

ผลจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนนั้นจะทำให้เกิดความร่วมมือในด้านต่างๆ ได้แก่ 1) ด้านการเมืองและความมั่นคง เช่น การพัฒนากลไกป้องกันความขัดแย้ง และการป้องกันภัยคุกคามความมั่นคง 2) ด้านสังคมและวัฒนธรรม เช่น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สวัสดิการสังคม และการคุ้มครองสิทธิผู้ด้อยโอกาส 3) ด้านเศรษฐกิจ เช่น การเปิดเสรีด้านสินค้า การถือหุ้นในธุรกิจบริการ และการเปิดเสรีสำหรับแรงงานฝีมือ/วิชาชีพ (Skilled Labors)

ในด้านการเปิดเสรีสำหรับแรงงานฝีมือ/วิชาชีพในประเทศอาเซียนนั้น ประเทศสมาชิกในอาเซียนได้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangements) เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งวิชาชีพที่สามารถจดทะเบียนหรือขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศอาเซียนอื่นได้ แต่ยังคงปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้น (กรมอาเซียนกระทรวงการต่างประเทศ, 2556; สุรินทร์ พิศสุวรรณ, 2555) ได้แก่ สาขาวิศวกรรม สาขานักสำรวจ สาขานักบัญชี สาขาสถาปัตยกรรม สาขาพยาบาล สาขาทันตแพทย์ สาขาแพทย์ และสาขาบริการท่องเที่ยว

สำหรับแนวทางการเตรียมคนไทยให้พร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 นั้นประกอบด้วยแนวทางที่สำคัญต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554; สุรินทร์ พิศสุวรรณ, 2555; สุรินทร์ พิศสุวรรณ, 2556) ได้แก่ การพัฒนาความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาหรืออาชีพ การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาและการสื่อสารทั้งภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่น การศึกษาวัฒนธรรมของประเทศสมาชิก การมีทัศนคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียน และการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษา เนื่องจากความรู้จะส่งผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (วีรวรรณ วงศ์ปิ่นเพชร และกุลกนก มณีวงศ์, 2556) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยในประเทศที่ผ่านมา (พรทิภา คงคุณ, 2555; แพรวภัทร ยอดแก้ว, 2556; อรวรรณ สีลวานิช, 2554; Thompson & Thianthai, 2008) พบว่า เป็นการศึกษาดูเฉพาะกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐเท่านั้น ดังนั้น งานวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษากลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน โดยเน้นกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยเฉพาะนักศึกษา

จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม และคณะการบัญชี เนื่องจากนักศึกษาในคณะเหล่านี้ ในอนาคตจะเป็นแรงงานฝีมือที่สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีตามข้อตกลงยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangements) ของอาเซียน ดังนั้น ผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้มาสู่การให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ของนักศึกษาในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำแนกตามคณะ

นิยามศัพท์

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน โครงสร้างและกลไกการดำเนินงานของอาเซียน ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน และประโยชน์/ผลกระทบที่จะได้รับจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบความรู้เรื่องประชาคมอาเซียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม และคณะการบัญชี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาของหมวดวิชาศึกษา

ทั่วไป มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ประจำภาคเรียนที่ 2/2556 เนื่องจากนักศึกษาขณะเหล่านี้จะเป็นแรงงานมีฝีมือที่สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีตามข้อตกลงยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangements) ของประชาคมอาเซียนในอนาคต

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในงานวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม และคณะการบัญชี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ในภาคเรียนที่ 2/2556 จำนวน 707 คน

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างตามสูตรของ Yamane โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มไว้ที่ร้อยละ 5 ซึ่งได้จำนวน 260 คน และใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ 58 คน คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม 97 คน และคณะการบัญชี 105 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจความรู้ในครั้งนี้มีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2556; ประภัสสร เทพชาติ, 2554; พรทิวา คงคุณ, 2555; สุรินทร์ พิศสุวรรณ, 2555; อรรวรรณ สีลวานิช, 2554; Indraswari, 2013; Thompson & Thianthai, 2008) และให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งพบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ทั้งนี้ แบบทดสอบความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน มีลักษณะเป็นคำถามให้เลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกคำถามที่ผ่านเกณฑ์แล้วรวม 20 ข้อ มีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.21-0.78 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.21-0.57 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์แบบทดสอบความรู้ของบุญชม ศรีสะอาด (2556: 96-97) ที่เสนอว่า ค่าความยากที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนกจะต้องไม่ต่ำกว่า 0.20 นอกจากนี้ ได้ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้วิธีการของ Kuder-Richardson (KR-20) พบว่า มีค่าที่ระดับ 0.69

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษา ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ความหมายของระดับคะแนนความรู้ดังนี้ ดีมาก (17-20 คะแนน) ดี (13-16 คะแนน) ปานกลาง (9-12 คะแนน) พอใช้ (5-8 คะแนน) และควรปรับปรุง (0-4 คะแนน)

3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษา จำแนกตามคณะ ใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ One-Way ANOVA ซึ่งทำ Post Hoc Test โดยใช้วิธีการของ Scheffé

ผลการวิจัย

1. ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 38.1) มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ระดับพอใช้ (ร้อยละ 29.2) ระดับดี (ร้อยละ 22.3) ระดับควรปรับปรุง (ร้อยละ 7.7) และระดับดีมาก (ร้อยละ 2.7) โดยภาพรวมแล้ว นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ระดับปานกลาง (Mean= 9.92, S.D.= 3.59) หรือมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 49.6 ของคะแนนเต็ม 20 คะแนน ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1: ระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษา

ระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก (17-20 คะแนน)	7	2.7
ดี (13-16 คะแนน)	58	22.3
ปานกลาง (9-12 คะแนน)	99	38.1
พอใช้ (5-8 คะแนน)	76	29.2
ควรปรับปรุง (0-4 คะแนน)	20	7.7
รวม	260	100.0

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องเกี่ยวกับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน และโครงสร้าง/กลไกการดำเนินงานของอาเซียนได้ เช่น ประเทศสมาชิกในอาเซียนและประเทศคู่เจรจาของอาเซียนได้ (ร้อยละ 78) ปีที่จะรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 75.8) สามเสาหลักของประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 59.2) การประชุมสุดยอดอาเซียน (ร้อยละ 57.3) และสำนักงานเลขาธิการอาเซียน (ร้อยละ 56.5)

อย่างไรก็ดี มีนักศึกษาต่ำกว่าร้อยละ 50 ที่สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องในบางข้อที่เกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประชาคมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน และผลกระทบที่จะได้รับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน เช่น การทำสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ร้อยละ 33) การสร้างค่านิยมและความรู้สึกนึกคิดในการเป็นพลเมืองอาเซียน (ร้อยละ 25.4) ประเทศผู้ประสานงานหลัก (Country Coordinators) ของการเปิดเสรีทางการค้า/บริการ (ร้อยละ 45) ประโยชน์ของเขตการค้าเสรีที่มีต่อผู้บริโภค (ร้อยละ 21) วิชาชีพที่สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีตามข้อตกลงยอมรับร่วมในประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 40)

การใช้ประโยชน์จากประเทศสมาชิกในอาเซียนเมื่อรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 44.2) และผลกระทบจากการรวมเป็นประชาคมอาเซียนที่มีต่อไทย (ร้อยละ 33.4)

2. การเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษาจำแนกตามคณะ

นักศึกษาคณะการบัญชี และนักศึกษาคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรมมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง (Mean= 11.45, S.D.= 3.44 และ Mean= 9.93, S.D.= 3.00 ตามลำดับ) ส่วนนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับพอใช้ (Mean= 7.12, S.D.= 3.06) จากการทดสอบด้วย One-Way ANOVA พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เมื่อทดสอบรายคู่ พบว่า นักศึกษาคณะการบัญชี มีค่าเฉลี่ยความรู้สูงกว่านักศึกษาคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม และคณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ นักศึกษาคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีค่าเฉลี่ยความรู้สูงกว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วย ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2: การเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษาจำแนกตามคณะ

คณะ	จำนวน	Mean	S.D.	F	p-value
การบัญชี	105	11.45	3.44	34.202	0.000
การท่องเที่ยวและการโรงแรม	97	9.93	3.00		
วิศวกรรมศาสตร์	58	7.12	3.06		

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความรู้ของนักศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานด้านการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน และด้านโครงสร้าง/กลไกการดำเนินงานของอาเซียน แต่ขาดความรู้หลายประเด็นในด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประชาคมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน และผลกระทบที่จะได้รับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนจากสถาบันการศึกษาซึ่งเน้นให้ความรู้เรื่องอาเซียนในชั้นพื้นฐาน และขาดความเชื่อมโยงความรู้เรื่องประชาคมอาเซียนกับตัวนักศึกษาที่จะสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในอนาคตเมื่อมีการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว นอกจากนี้ สะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษาขาดความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนด้วยตนเอง

ข้อค้นพบจากงานวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา คือ งานวิจัยของพรทิศา คงคุณ (2555) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับควรปรับปรุง โดยนักศึกษามีความรู้พื้นฐานของอาเซียน

เช่น จำนวนประเทศสมาชิกในอาเซียน กฎบัตรอาเซียน อย่างไรก็ตาม นักศึกษายังไม่มีความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายสำคัญของการเป็นประชาคมอาเซียน และผลกระทบจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน เช่นเดียวกับงานของอรรพรรณ สีลานิข (2554) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่พบว่า นักศึกษามีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนตามที่สื่อมวลชนได้นำเสนอต่อสาธารณะอย่างสม่ำเสมอได้ แต่นักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาเชิงลึกเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรี ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงของอาเซียน

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการสำรวจซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัย 10 ประเทศสมาชิกในอาเซียน (Thompson & Thianthai, 2008) ซึ่งพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเทศสมาชิกในอาเซียน โดยนักศึกษาอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนในระดับกลางเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน และงานวิจัยของ Indraswari (2013) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยในเมืองบันดุง ประเทศอินโดนีเซีย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน เช่น ประเทศสมาชิกในอาเซียน ปีที่ก่อตั้งอาเซียน และปีที่จะรวมเป็นประชาคมอาเซียน แต่นักศึกษาที่มีความรู้เรื่องอาเซียนในชั้นสูงนั้นมีจำนวนน้อย

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาที่มีคณะแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับ

ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาคณะกรรมการบัญชี มีค่าเฉลี่ยความรู้สูงกว่านักศึกษาคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม และคณะวิศวกรรมศาสตร์ นอกจากนี้ นักศึกษาคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีค่าเฉลี่ยความรู้สูงกว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรือกล่าวได้ว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเนื้อหาวิชาที่แต่ละคณะสอน กล่าวคือ คณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นคณะที่มุ่งสอนทักษะวิชาชีพหรือภาคปฏิบัติมากกว่าประเด็นทางสังคมหรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ประกอบกับความสนใจส่วนตัวของนักศึกษาคณะดังกล่าวที่อาจมุ่งสนใจประเด็นทางสายวิทยาศาสตร์มากกว่าสังคมศาสตร์ จึงอาจส่งผลให้นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนต่ำกว่าคณะอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อการนำไปใช้

1.1 ควรสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในรายวิชาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาของคณะกรรมการบัญชี คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม และคณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยเน้นเนื้อหาในระดับที่สูงกว่าความรู้พื้นฐานทั่วไป และเน้นเนื้อหาที่นักศึกษาสามารถนำไป

ประยุกต์กับวิชาชีพของตนเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วได้ เช่น กฎเกณฑ์การเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมืออย่างเสรีในอาเซียนและอุปสรรคที่นักศึกษาจะต้องประสบ แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ข้อกำหนดเกี่ยวกับการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกในอาเซียน และประเทศคู่เจรจา และผลกระทบจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนที่มีต่อวิชาชีพของนักศึกษา

1.2 ควรสนับสนุนให้นักศึกษาโดยเฉพาะคณะวิศวกรรมศาสตร์ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GE140 ประชาคมอาเซียน ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะต่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเรื่องความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะอื่นๆ ที่ในอนาคตจะมีอาชีพเกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เช่น คณะบริหารธุรกิจ

2.2 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาในด้านอื่นๆ เช่น ด้านภาษา และด้านเจตคติ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโครงการ DPU Talent Program สำหรับการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยเรื่องนี้จนประสบความสำเร็จด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. (2556). *ASEAN Mini Book*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: Page Maker.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประภัสสร เทพชาตรี. (2554). *ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- พรทิวา คงคุณ. (2555). ความรู้ ทักษะคิด และความพร้อมต่อการเป็นประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 5(2), 38-50.
- แพรวภัทร ยอดแก้ว. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความรู้และทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2557, จาก <http://ms.src.ku.ac.th/smarts/smarts3/pdf/9.pdf>
- วีรวรรณ วงศ์ปิ่นเพชร และกุลกนก มณีวงศ์. (2556). ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของความพร้อมในการเข้าสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของเยาวชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 5(1), 139-148.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555-2559*. สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2556, จาก <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf>
- สุรินทร์ พิศสุวรรณ. (2555). *อาเซียน รู้ไว้ได้เปรียบแน่*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สุรินทร์ พิศสุวรรณ. (2556). *ก้าวอย่างที่มีนัยของประเทศไทยกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในทศวรรษหน้า*. สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2556, จาก <http://www.psu.ac.th/node/5166>
- อรวรรณ สีลวานิช. (2554). *ความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Indraswari, R. (2013). *Higher Education's Contribution to ASEAN Community*. [cited 2013, December 16]. Available from: [http://www.icird.org/publications?task=file&action=download&path=\[DIR_PUBLICATIONS_PAPER\]05_ratihindraswari_fullpaper.pdf](http://www.icird.org/publications?task=file&action=download&path=[DIR_PUBLICATIONS_PAPER]05_ratihindraswari_fullpaper.pdf)
- Thompson, C. E. & Thianthai, C. (2008). *Attitudes and Awareness toward ASEAN: Findings of a Ten Nation Survey*. [cited 2013, August 8]. Available from: <http://www.aseanfoundation.org/documents/Attitudes%20and%20Awareness%20Toward%20ASEAN.pdf>